

SAHİBİ

İst. Yük. İslâm Enstitüsü Mezunları
Cemiyeti Başkanı

Mustafa PEKTUT

★

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Cahid BALTACI

★

IDARE MÜDÜRÜ

Hüseyin ERDEM

★

TEMSİLCİLERİMİZ

Ankara: Rıza ÖZSU

Konya: Ali MARAŞLIGİL

Kayseri: İsmail ELİUZ

İzmir: Ali ARSLAN

Erzurum: N. Tayyar TAŞ

★

Hattat - Ressam

Turan SEVGİLİ

★

IDAREHANE

Nuruosmaniye Cad. No: 8/6

Telf.: 22 46 02 Cağaloğlu — İST.

Haberleşme ve Havale

P.K. 1315 SİRKECİ — İSTANBUL

★

ABONE VE İLÂN

Yıllık 12 sayı 40 TL.

Altı aylık 6 sayı 20 TL.

Yabancı memleketlere posta ve kurtasiye ücreti eklenir.

Her türlü reklâm ve ilânlar özel tarifeye tabidir.

★

Yıl: 3 — Sayı: 30

Tarih: 10/4/1973

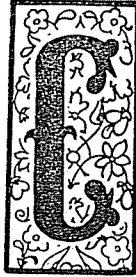
Dizgi — Baskı

İrfan Matbaası — İST.

İlâhiyât

Kur'ân'ın Fazîleti

İsmail KARAÇAM
İst. Yüksek İslâm Enst.
Öğretim Üyesi

ENÂB-I HAKK kitabını: «Bu bir kitabdır ki, kendisinde (Allah katından gönderilmiş olduğunda) hiç şübhe yoktur. (O) takva sahipleri için doğru yolun tâ kendisidir» (1) diyerek, zât-ı Ulûhiyyetine isnâd edilmesinde şek ve şübhe bulunmayan, doğru yolun yegâne mürşidi bir kitab olarak takdim buyuruyor.

«O, Hak ile bâtıl ayırt eden bir söz» (2), Allah'ın sımsıkı sarılınması lâzım gelen sağlam ipidir (3). Allah Teâlâ Onu dertler için deva, kâlpplerin pasını silmek için cilâ, ders almak isteyenler için öğüt, hak dâva için hidâyet rehberi (4), âbidler için feyz kaynağı (5)... kılmıştır. Kâlblerin hayırlısı onu hafızeden, dillerin hayırlısı onu okuyan, evlerin hayırlısı da onu sinesinde barındırandır (6). O, Allah'ın inzâl buyurduğu kitabların en büyüğü, benzeri bulunmayan bir nûr; nefislerin şifâ, kâlpplerin inşirâh bulunduğu açık bir bürhândır. Onun belâğatinden daha fasîh, fesâhatinden daha üstün, ifadesinden daha sığ, tilâvetinden daha tatlı bir kitab yoktur. Ona tutunan doğru yolu bulmuş, ondan sapan da Allah'ın bâb-ı lûtfu (lûtuflar kapısı) ndan koğulmuştur.»

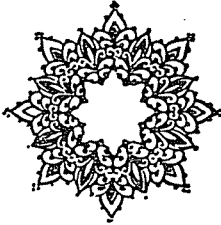
Kur'an-ı Kerim, Resûlullah (s.a.v.) in en büyük ve ebedî mücizesidir. Dünya ve âhiret hayatında geçmiş Peygamberlere karşı iftiharının vesilesidir.

el-Buhârî (256/869) nin rivâyet ettiği şu Hadis, bu hususu şöyle dile getirir:

Ebu Hüreyre (r.a.) den Nebi (s.a.v.) in şöyle buyurduğu (rivayet edilmiştir):

«Hiç bir Peygamber yoktur ki, beşerin kendisine inanmasına vesile teşkil eden (bir mucize) verilmiş olmasın. Şüphesiz ki, bana verilen (en büyük) hârika, Allah'ın bana vahyettiği Kur'ân'dır. Umarım ki ben, kıyamet günü bütün Peygamberlerin en çok ümmetlisi bulunayım» (7).

Hadis-i Şeriften de anlaşılacağı vechile her peygambere, zama-

nına göre, kendi hak dâvasını isbat edebilmesi için Cenâb-ı Hak tarafından mucizeler ihsan buyurulmuştur. Yaşadıkları devirlere göre fevkalâdelik arzeden ve çağdaşlarınca âdet hilâfı kabul edilen bu mucizeler karşısında, Allah'ın îmân nasib ettiği akıllı kişiler bu peygamberleri tasdik etmek mecburiyetinde kalmışlardır. Hazreti Mûsa (a.s.) nın büyük bir ejderha haline geliveren «asâ» mucizesi, İsrâil Oğulları zamanında yaygın durumda bulunan sihirbazlığı bir anda perişan etmiştir. Hazreti İsa (a.s.) da, zamanında bir hayli ilerlemiş olan tıp ilminin karşısına, ölüleri diriltme, körler, sağırlar ve dilsizleri iyileştirme mucizeleri ile çıkmıştır.

Peygamberimiz (s.a.v.) in zamanında da edebiyatın revaçta bulunduğu bir gerçektir. Çeşitli mevsimlerde, meşhur panayırılarda (Ukâz, Mecenne, Zülmecâz...) zamanın insanının en çok meşgul olduğu şey edebiyat idi. İşte böyle bir zamanda gönderilen bir peygamberin mucizesinin de bu cinsten olması kadar tabiî birşey olmazdı.

İşte Cenâb-ı Hak, Resûlüllâh (s.a.v.) i, risâletinin hak olduğuna en büyük delil olmak üzere, Kur'ân mucizesi ile gönderildi (8).

Kur'ân-ı Kerîm onlara kendinin Hak kitab olduğunu ve tanzirine imkân bulunamayacağını sarahatle beyan ederek, bunda şüphesi olanları kendisinin (9), yahut on sûresinin (10) veyahut bir sûresinin (11) benzerini getirmek hususunda meydan okudu. Fakat zâfer, bütün didinmelere ve çarpınmalara rağmen Kur'ân'ındı. Onun bu icâzkâr vasfı, dün olduğu gibi, bugün de aynı safvetiyle devam etmektedir.

Böyle faziletli bir kitaba sahip olma imkânını Allah, biz müslümanlara ihsan buyurmuştur. Yalnız şunu da ifade edelim ki, biz Muhammed ümmetinin Kur'ân sebebiyle en hayırlı ümmet oluşumuz, onun emirleri mücibince amel etmemiz, yasakladıklarından da kaçmamız şartlarına bağlıdır. Kur'ân-ı Kerîm bu hakikatı şöyle açıklar: «Siz insanlar için çıkarılmış en hayırlı bir ümmetsiniz. İyiliği emreder, kötülüklerden vazgeçirmeye çalışırsınız» (12).

el-Buhârî, «fedâilü'l-Kur'ân» bâbında aynı konu ile ilgili şu Hadisi rivâyet eder:

İbnu Ömer (r.a.) den Nebi (s.a.v.) in şöyle söylediği (rivâyet edilmiştir):

«Geçmiş ümmetlerin zamanları içerisinde sizin müddetiniz, İkinci namaz ile Güneşin batması arası kadardır. Sizinle Yahûdî ve Hıristiyanların hâli de birçok işçi çalıştıran adama benzer. O:

— Kim yarım gün bana bir kîrâta (13) çalışır? dedi,

Yahûdî çalıştı. Yine o (adam):

— Gündüzün yarısından İkinciye kadar kim çalışır? diye sordu, Hıristiyan çalıştı.

Sonra siz (Muhammed ümmeti), İkinci vaktinden Akşama kadar iki kîrâta çalıştınız. Onlar (Yahûdî ve Hıristiyanlar) dediler ki:

— Biz çok çalıştık, az kazandık.

O kimse onlara sordu:

— Size hakkınızı vermemezlik ettim mi?

— «Hayır» dediler,

O zaman dedi ki:

— Bu benim dilediğime verdiğim bir lûtfumdur» (14).

Resûlüllah (s.a.v.) meşhur «Vedâ Haccs Hutbetsi» nde de şöyle buyurmuşlardır:

«Ey mü'minler! Size gün gibi açık ve aşikâr bir emanet bırakıyorum ki, ona sınıksız sarıldıkça asla dalâlete düşmezsiniz. Bu da Allah'ın kitabı (Kuran) dır» (15).

Kur'ân-ı Kerim'in afdaliyeti, Cenâb-ı Hakkın zât-ı ulûhiyeti hariç, hiçbir şeyle mukâyese edilemeyecek yüksekliktedir: Şu hadis-i şerifler bu hakikatı dile getirmektedir:

1 — «Kur'ân, Allah'dan başka herşeyden faziletlidir. Kur'ân'ın diğer kelâma üstünlüğü, aziz ve celil olan Allah'ın yarattıklarına üstünlüğü gibidir» (16).

2 — «Kur'ân Allah'a, semâlardan , arzdan ve onlardakilerden daha sevimlidir» (17).

3 — «İçerisinde Kur'ân'dan biraz birşey bulunmayan kimse, harab olmuş ev gibidir» (18)

4 — «Evvelkilerin ve sonrakilerin ilmini arayan Kur'ân'ı deşesin» (19).

Bu Hadis-i şeriften açıkça anlaşıldığı vechile Kur'ân, mâziye ve istikbâle ışık tutan bir projüktör gibidir. İlim yolcusu sadakatle ona sarılırsa, hakikat yolunda emîn adımlarla ilerleme kaydeder.

5 — «Kur'ân, bir ucu Allah'ın (diğer) bir ucu da sizin elinizde olan bir iptir. Ona sınıksız tutunursanız, ondan sonra ebedî olarak sapmaz ve yok olmazsınız» (20).

6 — «Sözün en hayırlısı Kur'ân'dır» (21).

7 — «Allah Teâlâ katında Kur'ân'dan daha faziletli şefâatçi yoktur. Ne bir peygamber, ne melek, ne de ondan bir başkası» (22).

8 — «Kendisine Kur'ân verilen kimse, Kur'an'dan daha fazlasına nâil olduğunu zannederse, Allah'ın büyüttüğünü küçültmüş, küçülttüğünü de büyütmiş olur» (23).

9 — Kur'an, şefâat edici, şerefli ve itimâda şâyandır. Kim Onu önder edinirse, onu Cennete götürür. Kim de arkasına atarsa, onu Cehenneme sevkeder» (24).

10 — «Kur'an ile şifayâb olmayana, Allah şifâ vermez» (25).

11 — «Kvyâmet günü Kur'ân'ın şefâati ise, azâbın vukuundan sonra kurtarıcıdır» (26).

12 — «Kim Kur'ân'a saygı gösterirse, Allah'a saygı göstermiş olur. Kim de Kur'ân'a saygılı olmazsa, Allah'ın hakkını küçümsemıştır» (27).

(1) el-Bakara: 2.

(2) et-Târik: 13.

(3) «Hepiniz toptan sınıksız Allah'ın ipine sarılın, parçalanıp ayrılmayın» (Âl-i İmrân: 103).

(4) «Ey insanlar! Size Rabbinizden bir öğüt, gönüllerde olan dertlere bir şifa, mü'minler için bir hidayet ve rahmet gelmiştir.» (Yunus: 57).

(5) «İşte bu (Kur'ân), bizim indirdiğimiz feyz kaynağı bir zikirdir.» (el-Enbiy:: 50).

(6) «İçerisinde Kur'ân okunan evde çok hayır, Kur'ân okunmayan evde ise az hayır vardır.» (Siyûti, el-İtkân, (tah. Mühammed Ebu'l-Fadl), Kahire, 1387/1967, IV, 103).

(7) el-Buhâri, VI, 97; el-Aynî, IX, 300; Tecrid-i Sarîh Tercemesi, XI, 261.

(8) Resûlüllah (s.a.v.) den önceki peygamberlerin mucizelerinde şu özellik göze çarpar; O da bu mucizelerin hissi oluşları sebebiyle duyu organlarıyla görülebilmeleridir. Böyle olunca da buldukları mahallerdeki insanlar tara-

findan görülüyor, onların dışında kalanlarca meğhûl kalıyordu. Bu durum, bu peygamberlerin mucizelerinin muayyen bir zamana inhisar etmesini gerektiriyor, tesirinin de sadece onlarda görülmesini intac ediyordu. Aradan uzun zamanın geçmesi, bu tür mucizenin unutulmasına, tesirinin de kaybolmasına sebep oluyor; insanlık kıyamete kadar mucizeliğini muhafaza edecek icâzkar bir vesile bekliyordu. (el-İtkân, II, 116-117).

(9) «De ki: «andolsun, insanlar ve cinler, şu Kur'an'ın benzerini getirebilmeleri için bir araya toplansa, birbirlerine yardımcı da olsalar, yine onun benzerini getiremezler». (el-İsrâ: 88).

(10) «Yoksa Onu (Kur'an'ı) kendi mi uydurdu diyorlar? De ki: «O halde haydi siz de onun gibi on süre getirin düzme ve uydurma olarak. Allah'dan başka kime gücünüz yetiyorsa (kime güveniyorsanız) onları da (yardıma) çağırın, eğer (iddianızda) doğrucular iseniz». (Hûd: 13).

(11) «Eğer kulumuz ((Muhammed' e indirdiğimiz (Kur'an'ın Allah'ın katından geldiğini) den şüphe ediyorsanız, haydi onun benzerinden siz de bir süre getirin. Allah'dan başka şahitlerinizi de (yardıma) çağırın, eğer (iddianızda) doğru (insan) lar iseniz». (el-Bakara: 13). Aynı meâlde bak. (Yûnüs: 38).

(12) Âl-i İmrân: 110.

(13) Kırât: Orta büyüklükte beş veya dört arpa ağırlığında olan ölçü. Yahut miskalin yirmi dörtte biri kadar olan ağırlık.

(14) el-Buhâri, VI, 107; el-Aynî, IX, 327; Tefsir İbnu Kesir Zeyli, s. 32.

(15) Ebu Dâvud, Sünen, Menâsik; İbnu Mâce, Sünen, Menâsik.

(16) Şerhu Sahih'r't-Tirmizi, XI, 31; Mişkâtü'l-Mesâbih, Z, 661-662. Bu hadisi hakkında et-Tirmizi: «Bu Hadisi bu vechile biliyoruz, isnâdı mechûldür, isnâdda geçen «el-Hâris» hakkında epeyce söz edilmiştir» demiştir. (Bak. Şerhu sahih'r't-Tirmizi, XI, 31). el-Aynî de: «isnadında zafiyet vardır» demiştir. (el-Aynî, IX, 326).

(17) ed-Dârimî, Fedâilü'l-Kur'an; el-Mu'cemü'l-mufehres, V, 345; el-İtkân, IV, IV, 102.

(18) Şerhu Sahih'r't-Tirmizi, XI, 36.

(19) Hak dini Kur'an Dili Türkçe Tefsir, I, 31.

(20) ed-Dârimî, fedâilü'l-Kur'an; el-Mu'cemü'l-Müfehres, IV, 222; el-İtkân, IV, 106.

(21) Sahihü'l-Buhâri, Edeb; el-İtkân, IV, 104; el-Mu'cemü'l-Müfehres, I, 436.

(22) el-İhyâ, I, 281.

(23) Nihâyetü'l-Kavlî'l-Müfid, s. 252.

(24) el-İtkân, IV, 104.

(25) Nihâyetü'l-Kavlî'l-Müfid, s. 251.

(26) a.g.e., ve yer.

(27) a.g.e., ve yer.

OKUYUCULARIMIZA

1 — Mecmualarını alamayan abonelerimizin:

- Varsa abone numaralarını,
- Ellerindeki makbuzun seri harfini ve numarasını,
- Kaçıncı sayıdan itibaren abone olduklarını bildirmelerini,

2 — Posta havalesiyle abone olacak okuyucularımızın havale kâğıdının arkasındaki «göndericinin alıcıya yazacağı notlar» kısmına kaçıncı sayıdan itibaren abone olacaklarını not etmelerini,

3 — Mecmuamıza 25. sayıdan itibaren altı aylık abone olan okuyucularımızın 30. sayıdan aboneliklerinin sona erdiğini haber verir abonelerini yenilemelerini bekleriz.

İSLÂM MEDENİYETİ